

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in po-
šiljajo uredništvu lista „Mir“
v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure po-
poldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

**Upravništvu lista „Mir“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

MIR

Glasiilo koroških Slovencev

Leto XXX.

Celovec, 21. vinotoka 1911.

Št. 51.

XXI. letni občni zbor

„Katoliško - političnega in gospodarskega
društva za Slovence na Koroškem“

se vrši

V četrtek dne 26. oktobra l. 1911.

točno ob 11. uri dopoldne v veliki dvorani
hotela Trabesinger v Celovcu.

S p o r e d :

1. Pozdrav in poročilo predsedstva.
2. Pozdrav poslancev.
3. Poročilo starega odbora.
4. Volitev odbora.
5. Slučajnosti.

Nobenega zavednega koroškega Slo-
venca ne sme manjkati na tem občnem
zboru! Pridite vsi do zadnjega slovenskega
moža v odgovor šikanam deželne vlade!

Odbor.

Samoumor na jugu.

Čudežna je naša država, zdi se kakor
deveta dežela, kjer je drugačno življenje,
kakor ga živijo navadni zemljani. V kato-
liški Avstriji vladajo svobodomisleci; iz
vsake najmanjše naprave gleda svobodomis-
selno kopito. Na Koroškem n. pr. diha vse,
kar se prišteva k državnim oblastim, tako
svobodomiselno, da je uradnik, ki bi si v
javnosti upal zastopati in očitno zagovar-
jati katoliško stvar, kratkomalo nemogoč.
Zakotnim lutrovskim lističem je dovoljeno
sramotiti papeštvo, iz rajha privandranim
lutrovskim pastorem se ne zabranjuje, huj-
skati k odpadcu in uganjati protizakonito in
izdajalsko gibanje za »proč od Rima«; gorje
pa katoliškemu duhovniku, če tega gibanja
ne opazuje od strani, ampak če gre med
ljudstvo, ga poučuje in vodi, da tudi dobro
ljudstvo ne zaide v brezverski in protia-
vstrijski tok, ampak da si ohrani najdražje

svetinj, vero in jezik! Take vzor-duhovni-
ke se preganja, vsaj na Koroškem je tako,
oko deželnega predsednika in nemški
»Volksrat« čuvata, da tak duhovnik ne pri-
de na kraj, kjer bi mogel katoliškonarodni
in patriotski stvari koristiti in brezverske-
mu ter protiavstrijskemu gibanju »proč od
Rima« škodovati.

Avstriji in habsburški dinastiji udana
pretežna slovanska večina v naši državi ne
pride do svojih pravic, nemška manjšina,
koje dobršen del komaj čaka spojitve Av-
strije z Nemčijo, pa gospodari. Nemec dobi
na slovenski zemlji vse, Slovenec na lastni
zemlji ni deležen niti najnavadnejših prav-
vic. Koroški Slovenci čutimo to dan na dan,
ob vsakem koraku.

Tisti, ki vzdržujejo državo, morajo v
državi molčati ali je pa njihovo vpitje glas
vpijočega v puščavi. Tisti pa, ki so plačani,
da služijo državi, so gospodarji v državi in
imajo prvo in zadnjo besedo. Uradništvo je
v državi prva moč, kmetje in drugi davko-
plačevalci pa pomenijo malo ali nič.

Kakor je notranja politika v državi
čudna, tako in še bolj čudna je bila od ne-
kdaj zunanja politika Avstrije. Avstrijski
ministri za zunanje zadeve so s svojo poli-
tiko na jugu opravljali za Avstrijo politiko
samoumora. Avstrija ima prihodnost edi-
nole na jugu, kjer se ji lahko morje odpre
bolj na široko, in kjer ima še odprto pot za
izvažanje svojih pridelkov. Pridobiti pa bi
si bila morala v to simpatije Jugoslovanov,
Toda dejanja avstrijskih vlad in naših mi-
nistrov za zunanje zadeve so bila Sloven-
cem in tudi Hrvatom malo, zelo malo na-
klonjena in pri balkanskih Slovanih niso
mogla vzbuditi simpatij. Avstrijske vlade
so do zadnjega časa v Dalmaciji in na Pri-
morskem podpirale in pospeševale umetno
narejeno italijanstvo, kakor med Slovenci
na Štajerskem, Koroškem in celo Kranj-
skem umetno vzgojeno nemštvo. Tako je
vlada sama vzgajala laško irredento in vse-
nemško gibanje.

Avstrijska ministrska diplomacija je
bila celo tako pametna, da je v Albaniji zi-
dala Albancem šole z laškim učnim jezi-

kom. Tiste šole, sezidane na avstrijske stro-
ške, so vodili potem laški podaniki in širili
v Albaniji laški vpliv. Laška vlada je ve-
dela ceniti vpliv laških frančiškanov in la-
ških šol v Albaniji! Kjerkoli in kadarkoli je
mogla, je izpodmaknila v Albaniji avstrij-
ski vpliv; razni begi v južni Albaniji so z
zadovoljstvom polnili svoje žepe z laškim
denarjem iz Rima in so zato pomagali Ita-
liji do vpliva po Albaniji.

Namesto slovenskih in hrvatskih kon-
zulov je na jugu vlada nastavljal konzule
iz aristokratskih nemških ali vsaj nemško-
mislečih družin, kakor da bi bili konzulati
edinole za to tukaj, da morejo dobro živeti
nezmožni in privilegirani nemški aristo-
kratski diplomati. Svojo zmožnost so n. pr.
ob izbruhu laško-turške vojne avstrijski po-
slaniki v Rimu, Parizu, Carigradu in Ber-
linu tako dokazali, kakor ruski poslanik v
Tokio, ki je igral karte, medtem ko se je
krvavi ples med Japonsko in Rusijo začel.
Ti poslaniki namreč za časa izbruha vojne
med Turčijo in Laško niso bili na svojih
mestih in so šele iz laškega ultimata, o ka-
terem so dosti pozno zvedeli na svojih leto-
višjih, posneli, kaj da se godi. Bolj začude-
nih ljudi ni bilo, kakor c. in kr. poslanika
v Rimu in v Carigradu, sodi po vsej pra-
vici dunajska »Reichspost«.

Kje je iskati vzroka te za Avstrijo tako
nesrečne zunanje politike? V nemški pože-
ljivosti in nikjer drugod! Samo da Slovenci
in Hrvati ne pridejo do moči in se Nemcem
germanizacija Slovencev ne bi ponesrečila!
To je imela avstrijska vlada pred očmi. Iz
ljubezni do nemštva je naši državi škodo-
vala in ji na jugu tla izpodmaknila. Ni še
ravno dolgo, odkar je poslanec Dobernig,
eden izmed politikov, ki ne vidijo drugega
kakor samo slovensko nevarnost, v držav-
nem zboru zagovarjal stališče, da bi se naj
Bosna, Hercegovina in Dalmacija prepustile
Madjarom, seveda za gotove protiusluge na-
sproti ogrskim Nemcem. To se pravi: Do-
bernig in njegova garda bi rada napravila
Ogrom pot do morja, tostranski polovici jo
pa zaprla. Tako bi prišla trgovina v ogrske
roke, tostranska polovica pa bi lahko gle-

Podlistek.

Izgubljeni študent.

(Dalje.)

In jel je sinu tožiti, kaka stiska je z
denarjem, in je rekel: „Francelj, poboljšaj
se, in lahko boš še popravil in spravil vse
v prejšnji tir. Glej, jaz sem star, kmalu boš
ti zagospodaril. Pred vojaščino dobiš po-
sestvo, ne bo ti treba obleči vojaške suknje.“
A sin je rekel: „Preje taka baharija, a zdaj
mi koj grozi s propadom, če se pošteno
enkrat poveseim,“ in je odšel.

Oče je na spomlad pospravil svoje in
rekel: „Francelj, čas je, pojdi, greva pismo
delat.“ In šla sta k sodniji. Oče je celo zimo
sklepal, kako bi naredil, da bo prav. In zgo-
voril si je sobo zase in za mater ter živež
do smrti za oba.

Ta korak je sina spreobrn timer postal
ves drugačen. Z veseljem je oče opazoval
sina, ki se je že na vsežgodaj v pomladan-
skih jutrih odpravljaj na polje ter tam
pridno delal in se vesel svojega uspeha
zvečer vračal domov. Pomladil se je oče ob
tem pogledu, in kri mu je pričela hitreje
biti. Pomagal je sinu i s svetom i z rokami.
In stara mati, vsa potrta od žalosti, je zopet
enkrat dvignila vilo čelo in oči so se ji
razveselile ob pogledu na pridnega sina.

Staro ime na Trati se je zopet dvignilo,
in Francelj je veljal za dobrega gospodarja.

Tovariši so mu bili nevoščljivi in so
ga vabili v svoj krog, da bi jih napajal z
vinom. Toda Francelj se jih je izogibal in
hodil raje po svojih opravkih ter o prostem
času pregledoval sad svojih rok po polju
in vinogradu.

Trte se oživele, zasadil je mnogo mladih,
stare pa pognojil in obrezal. Le gozd je bil
še zanemarjen, a tudi tja je obrnil Francelj
svojo pozornost. Po nasvetu očetovem je
zasadil mladih dreves, a onih starodavnih
hrastov le ni bilo in tako je gozd Franceljn
še vedno spominjal na prešlo dobo in ga
bohril pri delu.

In prišel je čas, ko ni več mogel sam
povsod, na polju in v hiši ukazovati. In
vprašal je očeta za nasvet. Zbral si je ne-
vesto. Bila je najlepša deklica v vsej oko-
lici. Bila je lepa, a tudi njeno srce je bilo
blago. Udana je bila s srcem in dušo svo-
jemu izvoljencu Franceljnu. Zanj bi dala
vse, vse, tudi življenje. Bila je tudi delavna,
skrbna gospodinja.

Prišla je na Trato nova gospodinja. Vso
svojo veliko doto je izročila Franceljnu, ker
je menila, da je tu najboljše shranjena, a
revica se je zmotila.

Z vso skrbjo je stregla stari materi in
očetu in zavladal je na Trati vesel dan.

A sreča je opoteča. Ni bilo še pol leta
po poroki, ko so nekoč tovariši zvalili neko
nedeljo mladega gospodarja v gostilno. Tu
so ga pili, posebno Francelj si ga je danes
privoščil. Vino jim je že segalo v lase, ko
privleče nekdo karte iz žepa. Vsi so ga ob-
suli. Vrgli so enkrat, dvakrat, Francelj je
vse dobil. In vrnil se je stari volk ter strgal
belo jagnje. Franceljnu se je zbudila strast.
Zastavili so veliko svoto. Francelj je izgubil.
Hotel je nazaj dobiti, a vselej je izgubil.

Zvesti tovariši so ga pomilovali, pa si
je tolažil vest in rekel: „Kaj ta mala vsota!“
Zopet so se sešli, Francelj je le zaprav-
ljal. Žena ga je prosila in rotila, naj več
ne igra, sicer gre vse rakom žvižgat.

„Kaj to tebi mar? Saj igram za svoje.
Dobiti moram vse nazaj, ali pa vse izgu-
biti, preje ne neham.“ Zahajal je tudi ob
delavnikih v gostilno.

Pozno v noč se je vračal pijan in raz-
burjen domov. Če ga je skrbna žena, videča
pretečo pogubo, prosila, naj vendar neha
s tem igranjem, ki mu vse požre, je revico
neusmiljeno pretepal.

Celo noč je sirota prečula v molitvi in
solzah. In to se je vrstilo dan za dnem.
Polje je bilo zopet zanemarjeno, v vinogradu
so se vile trte po tleh, kakor se jim je
ljubilo.

(Konec sledi.)

dala, kako se Mažari bogatijo in pripravljajo na kopnem in na morju za popolno neodvisnost, za ustanovitev samoogrske države. Vse to bi bilo Dobernigu po volji, da bi se le Jugoslovani — v Avstriji — z Bošnjaki, Hercegovci in Dalmatinci ne pomnožili in tako prekrižali nemškimi nacionalcem ponemčevalne načrte.

Sadovi te čudne avstrijske politike se že kažejo. Lahki se iz naše države naravnost norčujejo. Laške torpedovke so obstreljevale luko San Giovanni di Medua, in sicer dan pozneje, ko je laška vlada avstrijsko vlado že tretjič zagotavljala, da ob albanskem obrežju opusti vse vojaške operacije. Kakor da bi hotela Avstrijo izzivati. In to ni bil morda edini slučaj. Zunanji minister avstrijski, grof Aehrenthal, pa se ni resno zgenil. Še več; na vse laške napade ob albanskem obrežju je grof Aehrenthal odgovoril s tem, da je prevzel zastopstvo in varstvo laških interesov v Albaniji po c. in kr. avstrijskih konzulatih po Albaniji. To pa pomeni, da pride tudi Avstrija vsled tega lahko s Turki navskriž, in trgovine v Levant, ki bi jo vsled laško - turške vojske dobila namesto Lahov lahko Avstrija, se bo polastila Nemčija z drugimi državami vred.

»Reichspost« je primerjala zunanjo politiko Italije in Avstrije tako-le: Grof Aehrenthal je za Bosno, ki je bila vsled berlinske pogodbe avstro-ogrsko posest, ki ni bila izključno mohamedansko ozemlje in v kateri je Avstro-Ogrska opravila tridesetletno kulturno delo, žrtvoval pravice monarhije v Sandžak-Novembazarju, Avstro-Ogrsko je pustil plačati v turško državno blagajno 55 milijonov, žrtvoval je pogodbeno pravice države v črnogorskih vodah, pustil je kot v nadaljno »odškodnino« vreči iz Levante celo vrsto avstrijskih poštnih uradov, trpeti je moral cele mesece dolg boj kot in velike stroške za vojne priprave, in vse to bi državi še ne bilo ohranilo od strani Italije miru, če bi ne bil nastal potres v Mesini. Italija pa ne plača (za Tripolis) prav nič, meni nič tebi nič odtrga Turčiji ozemlje, večje kot je Laška sama, in do katere nima nobene pravice in kjer ni izvršila nobenega kulturnega dela, ne briga se niti najmanj za svoje zaveznike in konec vsega je, da smatra grof Aehrenthal laško metodo za tako izvrstno, da sedaj prigovarja Turčiji, da naj brez resnih odškodnin odstopi Tripolis in se naj izreče v vojni, ki je ni povzročila, kratkomalo za premagano. Reči je treba, da se načela, ki jih je grof Aehrenthal uporabil za Italijo, čudno razločujejo od onih, ki so po njegovem veljala za nas in vsled katerih še danes čutimo, kako so nam prišla drago!

Ostra, pa pravična obsodba! Avstrija na jugu dosedaj žal ni delala prave avstrijske politike, tako da se je morda že marsikdo vprašal, ali so avstrijski državniki res tako slepi, ali pa v pogubo Avstrije posega v njeno politiko neka skrivna moč, ki nam navadnim zemljanom ni znana. Vsekako je zadnji čas, da krene »nemška« politika na jugu na druge poti, če ne marajo naši državniki Avstro-Ogrske pred drugimi državami še bolj ponižati, kakor so jo že!

Slovenci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

Politične vesti.

DRŽAVNI ZBOR.

Dne 17. t. m. se je v državnem zboru končala dolga debata o draginji. Grozno veliko besed je bilo slišati, na kako od pomoč pa ni upati, ker nekatere stranke kakor socialni demokrati draginjo izrabljajo samo v svoje strankine namene in se vsled tega razne stranke ne morejo zediniti za velikopotezno skupno gospodarsko politiko. Po končani debati o draginji je prišlo na vrsto prvo branje predloga zvišanja uradniških plač in pokritja v to svrhu. Pri tej priložnosti se je pokazala hinavščina raznih nemško-nacionalnih in socialdemokratskih poslancev, ki pred volitvami gromijo pred ljudstvom zoper visoke plače uradnikov, v državnem zboru pa so kar celo brez prvega branja hoteli izročiti tozadevni predlog odsekom. Seveda! Razne Nagelete, Pirkkerje, Lutschounige je volilo kmečko ljudstvo, toda v resnici so bili le kandidati nemško-nacionalnih uradnikov. Prvo branje te predloge je zahteval edinole »Hrvatsko-slo-

venski klub«, v katerem je tudi poslanec Grafenauer, in klubov načelnik dr. Šusteršič sam je kot edini govornik tolmačil zahteve kluba. Dr. Šusteršič, ki ga je z velikim zanimanjem poslušala skoro cela zbornica, je izvajal nekako takole: Kljub opetovanim regulacijam uradniških plač postaja nezadovoljnost med uradništvom vedno večja. Naše stališče v tem vprašanju je, da se mora v prvi vrsti pomagati tistim, ki so res potrebni. Z vso odločnostjo moramo pa zahtevati, da se pomaga zlasti pomožnim uslužbencem, oficiantom in nižjim kategorijam uradništva od 11. do 6. činovne stopnje. Pri tem pa zahtevamo, da obenem povišajo plače definitivnim in provizoričnim delavcem, ki so v službi države, posebno delavcem v rudništvu, salinah in gozdih ter cestah. (Živahno odobravanje in pritrdjevanje.) Pri tej priliki pa je treba konstatirati, da je kljub vednemu pomnoževanju uradniških mest državna uprava od dne do dne slabša. Čim več je uradništva, tem slabše se dela! (Klici: Zelo resnično!) Število državnega uslužbenstva se je od l. 1894. pomnožilo za 50 odstotkov, uprava pa se je za 50 odstotkov poslabšala. Mi imamo najmanj 40 odstotkov preveč uradništva. Mi državnim uradnikom časovni avanzement in službeno pragmatiko iz polnega srca privoščimo, zahtevamo pa, da se delavna moč uradništva primerno porabi in se število uradništva reducira. Če bi uradništvo pri privatnih podjetjih tako delalo, kakor v državnih, bi bile vse privatne družbe že davneje v konkurz prišle. (Viharno odobravanje in ploskanje.) Ko je država dovolila šest milijonov za pospeševanje živinoreje, je bilo vse pokoncu, češ, toliko in toliko se je vrglo agrarcem. Beda kmečkega prebivalstva pa je stokrat večja od uradniške! (Viharno pritrdjevanje in ploskanje.) Nato se je govornik obrnil proti temu, da se je med regulacijo uradniških plač in pokritjem potom novih davščin napravil junktim. Hrvaško-slovenski klub stoji na stališču, da se mora predložiti obširen in temeljit finančni reformni načrt, da se državne in deželne finance sanirajo, način pa, kako hoče sedanjí finančni minister to važno vprašanje rešiti, pa ni pravi. Povišanje osebnodohodninskega davka v višjih in najvišjih stopinjah je popularno davščino iz rok, mu bo potem nemogoče spraviti skozi davek na žganje in druge. Hrvaško-slovenski klub se najodločneje obrača proti temu, da bi se finančno-reformno vprašanje na tak način rešilo. (Živahno odobravanje, govorniku čestitajo.)

Po dr. Šusteršičevem govoru je bila debata zaključena in predlogi izročeni tozadevnemu odseku. Nato je prišla na dnevni red reforma poslovnika in je bil pri glasovanju o dnevnem redu sprejet predlog Italijanov, da ima po debati o reformi poslovnika priti na vrsto laška fakulteta. Za ta laški predlog so glasovali tudi Slovenci. Pričakujemo od slovenskih poslancev, da ne bodo glasovali za laško univerzo, dokler vlada koroškim Slovincem niti pravih ljudskih šol ne privoščí!

TURŠKO - LAŠKA VOJNA.

Boj pri Bu—Melianu.

Iz Rima se poroča, da sta turška pehota in kavalerija z eno strojno puško in enim topom napadli 15. t. m. zjutraj Italijane pri Bu—Melianu, kjer se nahajajo studenci. Po kratkem boju so bili Turki odbiti. Turki so izgubili 11 mrtvih, strojno puško, top, sedla in več zabojev streliva. Turki streljajo s slabo disciplino. Pri njih so našli le nekaj kruha in čebule. Podnevi so laške prednje straže večkrat streljale na turške patrulje. Ena turška patrulja je vjela tri spahije, ki se nahajajo v laški službi. Neki laški oddelek je vstavil karavano z 200 velblodi, ki so nosili orožje in strelivo. Vodnike karavane so zaprli. Iz Carigrada se poroča, da se je bil 12. t. m. nov boj med 500 turškimi vojaki in Italijani v bližini vodnjaka Bumelian. Italijani da so imeli 23 mrtvih in 14 ranjenec, Turki 3 mrtve in 12 ranjenec. »Agenzia Stefani« pa poroča iz Tripolisa: Dne 15. t. m. okolu pol 11. ure ponoči so napadli Turki demonstrativno Lahe v smeri na vodnjak Bumelian. Turška artiljerija se je izborna držala. Napad je bil brezuspešen. Lahki so izgubili enega samega moža. Okolu polnoči so se Turki umaknili.

Vojna na nož.

Lahe zelo razburja turški prestolni govor, v katerem se je posebno povdarjalo, da so Lahki kršili mednarodno pravo. Še predno je potekel rok 24 ur, ki so ga Lahki sami postavili v ultimatumu na Turčijo, je Laška napovedala vojno in laške ladje so obstreljevale turške torpedovke, ki o vojni še niso mogle biti obveščene. Vse stranke v turškem državnem zboru so se izrekle za vojno in o kakem mirovnem pogajanju ne marajo slišati, odkar je Italija povedala, da ne misli na okupacijo, ampak na priklop-ljenje Tripolisa.

Občni zbor

„Slov. županske zveze za Koroško“

se vrši

v četrtek dne 26. oktobra l. 1911. točno ob pol 9. uri dopoldne v mali dvorani hotela Trabesinger v Celovcu.

Spored:

1. Pozdrav.
2. Poročilo odbora in tajništva.
3. Volitev novega odbora.
4. Slučajnosti.

Slovenski župani in občinski odborniki, udeležite se v velikem številu zborovanja Vaše strokovne organizacije! Odbor.

Dnevne novice in dopisi.

Himen. Poročena sta bila 17. t. m. na Brezjah g. dr. Rožič in gđ. Milka Hafnerjeva. Čestitamo!

Poročena sta bila 14. t. m. g. Anton Dečman iz Ljubljane in gđ. Marica Schnabl iz Drašč v Zilski dolini. Bilo srečno!

Na občni zbor političnega društva pride tudi zastopstvo »Hrvatsko-slovenskega kluba«. Možje in mladeniči, tedaj ne sme manjkati nobenega!

Šolske vesti. Imenovan je za podučitelja v Št. Janžu v Rožu učiteljski aspirant Franc Lutschounig; prestavljeni so učiteljica Matilda Bock iz Št. Janža v Rožu v Bistrico v R., Zofka Kodrič iz Št. Jakoba v R. na Vrata, Ana Prettner iz Volšperka na meščansko šolo v Borovlje in podučitelj Franc Kogelnigg iz Prevalj v Glinje.

Trgovska in obrtna zbornica in celovška razstava. V seji koroške trgovske in obrtne zbornice dne 16. t. m. je vendar enkrat bil slišati od oficijelne strani glas o žalostnem koncu celovške razstave. Zbornični tajnik dr. Kaiser je poročal o prošnji predsedstva »koroške deželne« rokodelske razstave za podporo. Lani je zbornica obljubila za razstavo podporo v znesku 2000 K s pogojem, da se oskrbi garancijski fond v višini 50 odstotkov od proračunjenih stroškov, h kateremu bi zbornica pisala 3000 K. To pa se ni zgodilo, čeravno bi bilo zelo potrebno. Zato bi zbornica namenjeno podporo lahko umaknila. Predsedstvo razstave pa prosi za povišanje svoječasno sklenjene podpore. Predlaga, da se da razstavi 5000 K podpore, od katerih se izplača 2000 K takoj, 3000 K pa prihodnje leto. Gosp. Mühlbacher želi predlogo računskega zaključka, da bi bilo mogoče videti, koga bi se še dalo včipniti. G. pl. Dietrich opravičuje, da tega ni bilo mogoče storiti, ker še velik del podpor kakor od vlade ni uplačanih. Šele v enem mesecu bo mogoče podati natančnejšo poročilo. G. Wirth je mnenja, da naj s podporo počakajo tako dolgo, da bodo zvedeli, koliko je primanjkljaja. Naj bi morda zaenkrat dovolili le 2000 K, vsako nadaljnjo podporo pa napravili odvisno od tega, če se predloži račun. G. Keuschnigg je za to, da ne smejo biti tako ohorni. Razstava je bila lepa in je deželi prinesla velik uspeh. Medklic: Beži, beži! G. Wirth opominja, da je treba varčevati, ker imajo druge zbornice 1½% doklad, koroška pa že 8 in kmalu bo imela 10%. Obžaluje, da že prej niso začeli varčevati. Vitez plem. Burger izjavi, da bo primanjkljaj znašal morda 40.000 K in pravi, da se bo celo razstavno podjetje klaverno končalo. Predlog poročevalca Kaiserja je bil nato sprejet. Nas zanima le to, da se do pičice vse uresničuje, kar je »Mir« prorokoval, ker so nemški nacionalci »deželno« razstavo naredili za nemško-nacionalno. Klaverno konec, dolgoví, rev-

ni rokodelci! Je bilo tega treba!? Značilno je tudi, da se ne upajo na dan s pravim primanjkljajem, ki je seveda veliko večji, kakor 40.000 K, najbrž še večji kakor dvakrat tako velik. Napumpati hočejo vse mogoče korporacije, da bodo dale prej podpore in da se bo v javnosti zdel primanjkljaj manjši. To se pravi, da se sramujejo tistega »krasnega uspeha« razstave, o katerem je čehljaj Keuschnigg. Vprašamo pa tudi, kdo da bo pokrival ostali primanjkljaj? Ali naj zopet sežejo v že itak izžete žepe — davkoplačevalci? Če to storijo nemški davkoplačevalci, je njihova reč, a slovenski se bodo za to zahvalili. Saj se jih prej ni vprašalo, ali se naj priredi deželna razstava ali ne, in ker so nacionalci dali razstavi nemško lice, naj še stroške plačujejo sami. Alo, gospodje Metnitz, Burger i. dr., le globoko sezite v žep! Če bi se bili pred razstavo spomnili, da živijo na Koroškem in v sosednjih južnih deželah tudi Slovenci, potem bi ne bilo takega klavernega konca razstave!

Koliko je stalo poslopje koroške obrtne zbornice? V seji koroške trgovske in obrtne zbornice 16. t. m. je tajnik Kaiser predložil zbornici poročilo o stroških novega zborničnega poslopja v Kolodvorski ulici. Nakup sveta je stal 49.192 K, material in zidanje sveta je stal 52 v, vse skupaj pa 488.375 K 7 v. Zbornični očetje so tudi tožili, da gre z gospodarstvom slabo, in zbornični svetnik Wirth je kar naravnost povedal, da mora nekje tčati velik kozel, vsled katerega je oškodovana dežela in zbornica. Stara pesem! Kako dolgo že dokazuje »Mir«, da so nemški nacionalci za vsako gospodarsko vodstvo nezmožni, toda slepcem se še niso odprle oči.

Slab prerok v Celovcu. Veliki lepaki po Celovcu so naznanjali, da bo v Musiksäle več predavanj verskega značaja. Prišel je res nek droben možicelj, ki se pa v javnosti ni upal povedati svojega imena in je začel predavati o verskih rečeh, kakor o vprašanju: »Je-li Kristus živel?« Pri nas ve to že vsak šolarček, mož pa je moral dolgo študirati, da se je o tem prepričal. Njegova predavanja pa niso bila morda učena, ampak možu je šlo menda za kaj drugega. Vstop je bil namreč brezplačen, ne tako pa — izstop. Ko se je možicelj načivkal, tako dolgočasno, da ga maloštevilni poslušalci — povečini mladi — niso poslušali, je krožil okoli — krožnik s servijeto. To pove vse!

Pozor ho. elirji, gostilničarji, podjetniki. V par dneh pride na prodaj veleposestvo v večjem kraju na Spodnjem Štajerskem. K veleposestvu spada tudi moderno urejen skoro popolnoma nov hotel. Podjeten podjetnik, ki bi se ondi naselil, bi lahko izvrstno izhajal. Ker se prodaja v par dneh vrši, naj se vprašanja nemudoma pošiljajo pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani, ki daje potrebna pojasnila.

Slovensko podporno društvo za slovenske dijake koroške v Celovcu je imelo 12. t. mes. svoj občni zbor za leto 1911. Iz poročila odbornikov povzamemo, da je imelo društvo 1887 K 61 h dohodkov in 1739 K 4 h stroškov. Društvo je podpiralo 11 dijakov. Zanimala so nas zlasti imena darovalcev. Od posojilnic so poslale podpore posojilnice v Podravljah, Velikovecu, Mariboru, Ptuj in Šmarjah na Štajerskem. Za koroške posojilnice to ni — najlepše spričevalo. Od slovenskih državnih poslancev je poslal edino g. dr. Krek 10 K. Izvenkoroška duhovščina je darovala razmeroma malo. Celo v celem kaže, da je zanimanje za to prepotrebno društvo vse premalo. Vzrok tega so pa mogoče tudi nekateri dijaki sami, ker ljudje po enem ali drugem preradi sodijo vse!

Odbor za nabavo krme vsled suše prizadetim posestnikom (Futternotstandskomite) začne zopet opravljati svoje posle, ker po nekaterih krajih zelo pomanjkuje krme. Prizadeti naj se takoj obrnejo naravnost na g. msgr. Val. Podgorca v Celovcu, ki je član imenovanega odbora.

Značilna dr. Tavčarjeva izjava. »Slovenec« je objavil iz Celovca došlo notico: Svojim očem kot zvesti stražarji na meji nismo verjeli, ko smo brali v »Slovenskem Narodu« z dne 5. oktobra izjavo dr. Ivana Tavčarja, ki jo je izrekel na zaupnem shodu narodno-napredne stranke dne 4. oktobra: »Ciril-Metodova družba je ena glavnih ustanovitev naše stranke«. Stvar je namreč ta. Potovalni učitelj g. Ante Beg po vseh shodih Ciril-Metodovih podružnic na Koroškem pri-

diga, da družba ni liberalna, pa tudi ne klerikalna, ampak edino le slovenska. Verjeli smo g. Ante Begu, a sedaj pa izvemo, da je družba strankarska organizacija. Dobro je, da to vemo in da homo znali odgovoriti g. Begu, ko bo trdil take neresnice. — Kaj je odgovoril nato »Slov. Narod«? Potrdil je Tavčarjevo izjavo in jo skušal še dokazovati, kakor da bi bilo še treba takih dokazov! Naj bo ta izjava voditelja in glasila liberalne stranke na Kranjskem enkrat za vselej pribita!

C. kr. državna obrtna šola v Ljubljani. Šolsko leto 1911/12 se prične v ponedeljek, dne 6. novembra. Letos se otvorijo naslednji oddelki: I. Delovodska šola mehanično-tehnične smeri za kovinske obrtnike. Pouk traja dve leti. — II. Šola za stavbne obrtnike (zidarje, kamnoseke in tesarje) s pripravljanim tečajem in dvema strokovnima tečajema. Vsak tečaj traja pet mesecev. S to šolo je v zvezi triinpolmesečni mojstrski kurz za zidarje, ki stoje neposredno pred skušnjo za zidarskega mojstra. — III. Mojstrska šola za stavbno in pohištveno mizarstvo. Pouk traja eno leto. — IV. Šola za lesno in kamneno kiparstvo s tremi letniki. — V. Specialni kurzi za obrtnike, in sicer: Za prostoročno, geometrijsko in projekcijsko risanje, za strojeslovje in strojno risanje, za mizarški strokovni pouk in mizarstvo strokovno risanje, za oskrbnike parnih kotlov, parnih strojev in za vlakovodje. Pouk traja tri do sedem mesecev. — VI. Javna risarska in modelirska šola. Pouk se vrši vsako nedeljo od 9. do 12. ure. — VII. Ženska obrtna šola z oddelki za perilo, za obleke in za umetno vezenje. Vsak oddelek ima dva letnika. Poleg teh sta dva enoletna ateljeja za šivanje oblek in umetno vezenje. — VIII. Strokovni kurzi za izobrazbo učiteljskega oboja na obrtnih nadaljevalnih šolah. — Sprejemni pogoji: Za oddelke I., II., III. in V.: Dovoljena ljudska šola, starost vsaj 17 let in učno izpričevalo dotičnega obrta. Za oddelke IV. in VII. Dovoljena ljudska šola in starost 14 let. — Vpisnina znaša 2 K, šolnina 5 K in delavniška taksa 6 K na semester. Ubožne učence je mogoče oprostiti od plačevanja šolnine in delavniške takse. — Vpisovanje se vrši zadnji teden pred pričetkom šole vsak dan od 9. do 12. u. e. in sicer v pisarni bivše umetno-obrtne strokovne šole (Stari trg 34). Za specialne kurse se bode dan vpisovanja pozneje naznanil. — V javno risarsko in modelirsko šolo se vpiše vsako nedeljo do konca šolskega leta. — Natančnejša pojasnila daje podpisano ravnateljstvo. — V Ljubljani, 6. okt. 1911. — C. kr. ravnateljstvo.

Za pogorelce na Potoku pri Lipi so darovali: Posojilnica v Podravljah 50 K. — Nemec na Potoku 2 K. — Vrbin v Srejah 1 K. — Ivan Šervicelj v Podravljah 10 K. — Tone Šitelkopf na Udmatu 10 K. — Tone Šervicelj na Udmatu 2 K. — Ilič na Udmatu 2 K. — Hauptman na Otežu 2 K. — Neuwirt na Gozdanjeh 2 K. — C. kr. sodnik Oskar Dev v Kranju 2 K. — Skupaj 83 K. — Bog plati! Živel nasledniki!

Št. Tomaž. (Darovi.) Za našo društveno hišo so darovali sledeči gospodje: G. dr. Rožič 2 K; č. g. Wedenik 20 K; č. g. Schittelkopf 5 K; č. g. Meško 1 K; č. g. Kindlman 2 K; č. g. Fugger 1 K; č. g. Wieser, dekan v Gospišveti, 10 K; č. g. Peterman 8 K; č. g. Iubej 3 K; č. g. Michl, dekan, 3 K; č. g. Kogelnik 5 K; č. g. Greiner 10 K; č. g. Vidovic, kn. šk. kancelar, 50 K; č. g. Kolarič 7 K; č. g. Lasser 10 K; č. g. Wieser, prošt v Podkrnosu, 20 K; č. g. Kaplan 3 K. Vsem najpriskrnejša hvala! Bog plačaj! Ker pa še veliko potrebujemo, prosimo še druge č. g. duhovnike in p. n. rodoljube za pomoč. Živel nasledniki! — V Št. Tomažu pri Celovcu, dne 15. oktobra 1911. — Za odbor: Ivan Brabeneč, župnik.

Revizija ljudskega štetja. V Trstu je vlada odredila revizijo ljudskega štetja, ker so Lahi požrli preveč Slovencev. »Primorski List« poroča, da je c. kr. notranje ministrstvo odredilo na pritisk slovenskih goriških poslancev tudi revizijo ljudskega štetja v Gorici. Pri zadnjem ljudskem štetju so našli uradno 6653 Slovencev, dočim je bilo število Slovencev po zasebnem ljudskem štetju, ki ga je izvršil tozadevni narodni odbor, za več tisočev večje. Seveda dotičnega odbora zaradi ljudskega štetja vlada ni razpustila, kakor je storil to baron Hein v Celovcu s političnim društvom. Najbolj po-

trebna bi bila revizija ljudskega štetja pač na Koroškem, zlasti v Celovcu, kjer niso samo na skrivnem sleparili, kakor v Trstu, ampak so čisto očitno in proti volji Slovencev črtali v polah napovedi slovenskega občevalnega jezika in samovoljno izpolnivali pri magistratu nove pole z nemškim občevalnim jezikom. Seveda bi take revizije ne smel voditi Hein ali kak njegov uradnik! Vlada, zgani se, če si pravična!

Kotlje. Čudni časi! Svet se izpreobrača, pomalem bo sadje cvetelo jeseni in spomladi zorelo. Dne 7. oktobra je dobil nek tukajšnji kmet poldrug kilogram težak čebelni roj, od vigradnega mladčiča ali provca. Torej je rojil »vnuk« in ob takem času in tako slabi paši!

Brnca. (Blagoslovljenje oltarjev.) Po darežljivosti nekaterih blagih farmanov je bila v tem letu tukajšnja farna cerkev na novo poslikana, oba stranska oltarja, prižnica in krstnica so bile popravljene. Pretečeno nedeljo, 15. vinotoka, so preč. gospod mestni župnik Jurij Trunk oltarja blagoslovili; imeli so tudi cerkveni govor, med katerim se je marsikatero oko solzilo. Cerkev je slikal gospod Jurij Graber iz Štebna pri Bekštanju, ki ga vsem cerkvenim predstojništvom najtopleje priporočamo. — Vsem blagim dobrotnikom naj mili Bog vse stoterno povrne!

Marija na Zili. (Tatvina v župnišču.) Neznani lopovi so vlomili v noči od 17. na 18. vinotoka v klet tukajšnjega župnišča. Ko so v spodnjih prostorih vse preobrnili, so obiskali še dve sobi v nadstropju in so pokradli župniku vso obleko, kolikor je ni imel pri sebi v spalnici, mnogo perila in popotne kovčge. So si pač mislili: Župnik že prihaja v leta, kaj bi še popotoval! Morali so biti humoristični fantje, ker so se kar preoblekli ter so pustili župniku umazano spodnjo obleko in en plašč. Kdo so le bili? Če Nemci, bodo morda ušli. Če Slovenci — »Slovenec nima sreče...«

Borovlje. (Žalostne cerkvene razmere.) Dopisnik v zadnji številki »Mira« nam je vsem iz srca govoril, ko je odgovoril na dopise v nemških listih. Ali ni res žalostno, da celo že cerkveni vodniki žrtvujejo verske vaje na ljubo brezvercem! Saj ni ostalo samo pri nemški cesarski maši, ampak poje se in moli vsako nedeljo pri šolarski maši ob osmih. Ne odrekali bi Nemcem pravice do nemške božje službe, če bi jih res kaj bilo; teh par privravnih pa v cerkvi itak ni videti, kvečjemu kako učiteljico, ki bi po pravici imela biti slovenska, ker so otroci slovenskih starišev. In tako mora poslušati katehet, ko moli pred oltarjem nemško, slovensko »sveto Marijo« občinstva in molk šolarjev, ker nemške molitve ne znajo, slovensko se pa menda ne upajo moliti. Tisti pa, ki se potegujejo za nemško stvar v Borovljah, so dali prostor v ljudski šoli, ki so jo sezidali katoličani in po rodu Slovenci, lutrom, da se tam dela vsak mesec propaganda za proč od Rima. Žalostno, žalostno, da se na merodajnem mestu posluša take ljudi, katerim ni za nič drugega, nego za ponemčevanje, in se zanemarija edino še verne Slovence. Menda se hoče še te izgnati iz cerkve, da bo cerkev popolnoma — prazna!

Velikovec. (Na mesečnem zborovanju) društva »Lipa« je govoril zadnjo nedeljo, 15. oktobra, g. dr. Rožič o draginji. Navedel je več važnejših vzrokov sedanje draginje, kakor: zvišanje obrestne mere avstro-ogrske banke, bojot avstrijskega blaga vsled priklopitve Bosne na Balkanu, velekapital, kartel, akcijske družbe, prekupci, preveliko število državnega uradništva. Za zelo zanimivi govor gre gosp. govorniku vsa čast! Gosp. župnik Treiber je na kratko govoril o vporabi solnčne luči v bodočnosti in o dolžnosti, podpirati katoliške misijone. Da so naši mladeniči izborni vprizorili šaljivo igro »Kmet Herod«, ni treba še posebej povdarjati. Prihodnje zborovanje bo proti koncu meseca novembra.

Iz Domačal. (Še nekaj od občinskih volitev v Vernbergu.) Oprostite, gospod urednik, da Vas s par vrsticami nadlegujem. Že ves čas po volitvah povprašujejo naši volilci, kako je pravzaprav z g. grofom Wagensperger na Domačalah, da je volil zdaj z liberalci, ker je bil poprej zmirom tako temnočrne barve; morda nam veste Vi kaj povedati, gospod ured-

nik? — Naše mnenje je, da ga je prekrstila neka kosmata čebela, katera je ob času volitev tako čudno brenčala, da je še par učiteljev prav razburila, ker nista vedela, kam se zateči, da bi požela kakega črnega trota. Največ sta pa trpela zastran tega, ker je bila zavoljo agitacije pri zadnjih državno-zborskih volitvah koža na podplatih čisto razcapana in mlada še ni bila prav utrjena; treba zdaj dobre žavbe, če bomo še enkrat volili.

Naročila strojev iz Nemčije za Angleško. Tovarna strojev Polysins, Dessau, je ravnokar dobila naročilo za upravo velike tovarne za cement na Angleškem. Kot gonilni stroji so bili izvoljeni zaradi gospodarske vrednosti patentni vročeparni lokomobili z brezaklopnim precizijским vodstvom z 800 konjskimi silami od R. Wolfa, Magdeburg-Buckau. Ta naročila pomenijo vsakako posebno priznanje za trdiko. Sploh se R. Wolfovi velikanski stroji v veliki množini izvažajo; v zadnjem času je ta trdika odposlala v evropske in prekmorske dežele en tucat takih strojev s 600 do 800 konjskimi silami, ne glede na to, da je ob istem času izgotovila veliko število srednjih in manjših vročeparnih lokomobilov.

Celovec. (Zborovanje kršč. soc. delav. društva.) Redno zborovanje, ki se je vršilo dne 15. t. m., je bilo še precej dobro obiskano. Društveni konzulent je razjasnjeval, od kod je draginja. Treba je, da tudi delavstvo enkrat sliši, odkod da je draginja, in o krivi sodbi soc. demokracije, ki dolži kmeta. Dokazal nam je s številkami, kakšne cene so zdaj in kakšne so bile nekdanj. Navedel nam je nekatere vzroke, ki jih najdemo v propadanju kmetskega stanu. Popolnoma napačno je mnenje, ki ga ima soc. demokracija, da je kmet kriv druginje. Liberalizem je tisti, ki je uvedel sedanjo svobodno gospodarsko politiko, ki uničuje kmeta in je porodil med ljudstvom misel, da je kmetsko delo poniževalno. To misel pa nadaljuje dandanašnje liberalno učiteljstvo. V ljudskih šolah dandanes ubijajo otrokom v glavo misel, kako je lepo življenje v mestih, namesto da bi jih učili in jim dajali veselje do kmetskega stanu. Ako hočemo to vprašanje druginje rešiti, moramo začeti z rešitvijo kmetskega vprašanja. Oglasil se je k besedi tudi gosp. Smodej ter nam dokazal, da je hujskanje soc. demokracije proti kmetom sploh nespametno in hinavsko. Socialna demokracija hujska proti kmetom, a ne proti karteliranim kapitalistom, ki delajo druginjo. Judje so krivi druginje, a teh soc. demokracija ne vidi, ker so pokrovitelji njih organizacije. Sprožil je tudi misel tovariš Č., da naj bi pričeli s telovadnim odsekom »Orlom«; društveniki so to idejo z veseljem pozdravljali. Razvila se je konečno debata o gospodarski organizaciji v Celovcu. Celovsko delavsko društvo je poklicano, da to organizacijo izpelje. Vas pa, celovski Slovenci pozivamo, da se odzovete vabilom in se bolj zanimajte za zborovanje delavskega društva. Po sklepu zborovanja se je sporočilo, da se priredi prvo nedeljo po Vseh svetih žaloigra »Mlinar in njegova hči«. Tedaj na svidenje!

Veikovec. (Zopet vikar Haupt.) Zadnji terek je zopet predaval protestantski vikar Haupt iz Celovca v gostilni pri Kollorosu o svetem pismu, seveda po svojem. Pri prvem predavanju se je tudi pošalil, kakor da bi ne bilo pekla. Seveda, česar se človek boji, to tudi rad taji. Če je Kristus sam trdil, da je peklo, ga tudi protestant Haupt ne bo odpravil. Udeležujejo se teh predavanj povečini nemško-nacionalni uradniki in učitelji, torej taki, ki v katoliško cerkev ponavadi nikoli drugače ne gredo, kakor če so primorani. Toda pri karteliranem pivu in pri podraženih smodkah v gostilni je veliko bolj prijetno poslušati lutrovskega pridigarja, kakor pa v prostorni cerkvi katoliškega duhovna. Rado vedni smo, če bi gospod Kolloros tudi klerikalcem ali celo Slovincem prepustil svoje prostore v enake ali podobne namene? Vikar Haupt naj bi raje ostal med protestanti in tam izpolnoval svojo dolžnost, da bi ne bilo med njimi toliko brezvercev.

Iz Podravelj. (Odgovor dopisniku »Bauern-Zeitung« od 29. oktobra t. l.) Dobri prijatelj! Ne zameri, da ti tako dolgo ne odgovorim, zakaj šele zdaj mi je priletelo na uho, da se me spominjaš v gori navedeni piščalki v dopisu: »Wernbe g. Zur Gemeidewahl.« Dragi! Jako me veseli, da imaš z menoj sočutje, ker mi ni bila sreča mila, splaziti se v lonec, kateri bi znabit v tvoj obup porodil še enega nemškutarja manj, zakaj na velikanski trud

agitacije in vaših kunštov vendar zaslužite eno šestino vseh odbornikov. Glej, prijatelj, ravno mi pride na misel, kaj napraviva, ako bi bila volitev zastran nemškutarskih lumparij razveljavljena. Ti mi daš svoj glas, s katerim gotovo proderem do županskega stolca, potem pa te vzamem za tajnika ali pa celo za »Gemeindedienerrja«. Videl boš, kako bova imenitno gospodarila in kako dobro boš živel, ko boš odpotoval po opravkih po občini! Vsakokrat ti dam seboj za malo južino iz volilnega imenika enega črnuha. Gospoda župnika Gabrona in tiste poštene Nemce, ki so volili s Slovenci, ker so uvideli, da Slovenci dobro gospodarijo ter so plačali precej starih dolgov, te pa pusti na nazadnje, zakaj iste spraviva znabiti kak zimski dan, ko bo prav snežilo, še pod belo barvo. Veš, kaj še! Če ti pravilne glasovnice, katerih je zmirom dosti na razpolago, ne bodo ugajale, morda dobiš od svojih pristav, kako tri ali pa šest let staro, pri prihodnjih volitvah bo taka štela za deset glasov. Zdaj pa še nekaj! Ko se zopet oglasiš, piši v »Mir«, gotovo ti bo teklo črnilo gladkeje, in jaz ti tudi hitreje odgovorim, tebi znabiti v korist, da se lahko poboljšaš, zakaj gospod urednik te bo opomnil, da moraš pisati resnico, pa nikar takšnih laži, ki si jih pisal v istej vse bolj kot »Bauern-Zeitung« o »črnem blagajničarju«. Dobro si vedel, da sam ni hotel v odbor; zakaj lažeš? Vernbe g. ima zadosti zavednih korenjakov, ki že čez tri leta prav dobro gospodarijo. — Zato pozdrav od »Schwarze Kasse - Führerja«.

Kartelirani pivovarnar in Keuschnigg v laseh. Dne 27. m. m. so imeli gostilničarji velikovškega okraja shod, na katerem so sklepali o ustanovitvi zadrage gostilničarjev. Seveda so govorili samo »strammdeutsch«. Sicer nimamo prav nič zoper združevanje gostilničarjev, nasprotno, čas bi že bil, da se gostilničarji uprejo v svojo in svojih gostov korist karteliranim pivovarnarjem. Zanima nas pa predvsem sledeče dejstvo: Gostilničarji so se sešli, da ustanovijo zvezo gostilničarjev, ki naj bi branila gostilničarje pred karteliranimi pivovarnarji, ki hočejo pivo zopet podražiti; na shodu sta si segla v lase kartelirani pivovarnar Nagele in načelnik deželnih zadrug gostilničar Keuschnigg iz Celovca, ker je slednji napadal kartel pivovarnarjev. To je povsem naravno! Zato so se vendar sešli, da se branijo proti pivovarnarjem! Toda nemškutarija ima drugo pamet kakor navadni zemljani. Po poročilih v »Fr. St.« in lutrovski »Bauern-Zeitung« so se navzoči gostilničarji zavzeli za karteliranega pivovarnarja Nageleta zoper izvajanja Keuschnigga. Zakaj? Zato ker je Nagele vsem nemškutarjem pravi bog. Saj so bili predvsem gostilničarji, ki so se za izvolitev Nageleta v državni zbor najbolj trudili, menda po prislovici, da si največja teleta volijo svojega mesarja. Znan Zepi iz St. Štefana pri Velikovcu se je celo s podpisom v »Fr. St.« potegnil za Nageleta. Mimogrede bodi samo omenjeno, da tista Zepije a izjava ne bo plod njegovega duha! Nagele je tudi v »Bauern-Zeitung« poslal dolgo klobaso, iz katere pa ni druzega posneti kakor trditev, da imajo pivovarne izgube in da je bil Keuschnigg na karte zelo hud. (»Bauern-Zeitung« je v isti številki objavila voden članek zoper karte.) Kdo bo Nageletu verjel, da imajo pivovarne izgube! Nagele naj potem pove, kje da je dobil toliko denarja, če vari pivo v izgubo! Dunajski list »Der Arbeiter« je n. pr. poročal, da so kartelirani pivovarnarji stopili k nekemu nižjeavstrijskemu opatu, ker pivovarna dotičnega samestana ni bila kartelirana, in so ga prosili, da naj zviša pivo potrebno, ker je hmelj dražji. Opat jih je vprašal, če bodo cene tudi zopet znižali, če bo hmelj bolj po ceni. Ker pa tega kartelirani pivovarnarji niso marali razumeti, jim je opat pokazal — vrata!

Društveno gibanje.

Št. Tomaž. (Shod) bo naše društvo »Edinost« priredilo v nedeljo, dne 29. vinotoka, popoldne ob pol 3. uri v društvenem prostoru. Govoril bo č. g. Fran Šenk o lanskem romanju Slovencev v Sveto deželo. — Tako bomo poceni tudi mi romali na te svete kraje! Nato uprizarijo dekleta veselo igro: »Čašica kave«, fantje pa »Krčmar pri zvitem rogu«. Vstopnina kakor navadno.

Čisti dobiček se bo podaril pogorelcem. Udje se na novo sprejemajo. Obenem se lahko tudi udnina plača. K obilni udeležbi vabi odbor.

Št. Štefan pri Velikovcu. Krščansko-socialno ljudsko društvo za Vovbre, Št. Štefan in okolico priredi dne 22. oktobra 1911, ob 3. uri pri Likebu v St. Štefanu svoj občni zbor z gospodarskim govorom in šaljivo igro. Nastopijo tamburaši. — K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

Železna Kapla. Dne 22. oktobra po blagoslovu priredi slovensko krščansko izobraževalno društvo v Železni Kapli pri »Boštej« reden shod. Shod bo važnega pomena, ker nastopi kot govornik gosp. Krištof uradnik »Zadružne zveze« v Ljubljani, ter bo predaval o gospodarskem vprašanju.

Podljubelj. (»Slovenska Straža«) ima 22. oktobra ob 3. uri popoldne svoj občni zbor. Govornik gospod Smodej. Drugi govor: Vojska v Tripolisu. Pri tej priliki se uprizarita tudi dve šaljivi igri. Vstopnina 20 vin.

Dobrlavas. Katol. slov. izobraževalno društvo ima na nedeljo, dne 29. oktobra, popoldne po blagoslovu v »Narodnem domu« svoj mesečni shod. K obilni udeležbi vabi vse ude in prijatelje društva — odbor.

Gorenče. Izobraževalno društvo St. Peter-Ruda priredi v Gorenčah dne 22. oktobra ob 2. uri popoldne pri Hartlnu shod s sledečim sporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Govor gosp. kanonika Dobrovca. (Gospod dr. Lambert Ehrlich iz Celovca.) 3. Igra »Sveta Neža«. (Vstopnina 20 h, sedeži 40 h.) 4. Prosta zabava pri Buchbauru; poje žvabeški pevski zbor. — Ob lepem vremenu na prostem pri Buchbauru.

Vogrče. Slov. katol. izobraževalno društvo za Vogrče in okolico priredi v nedeljo, dne 29. oktobra v gostilni pri Škofu po blagoslovu mesečno zborovanje in igro »Kmet Herod«, h kateri uljudno vabi odbor.

Podljubelj. (»Slovenska Straža«) vabi tudi vse narodnjake iz sosesčine, ki še niso udje, na svoje zborovanje. Ker so tudi volitve pred durmi, se lahko zgovorimo o našem postopanju dne 12. novembra. Priidite torej vsi! Igrala se bo igra »Nocoj je en lep večer« in »Kmet in fotograf«.

Vabilo na žaloigro »Mlinar in njegova hči«, katero priredi Slov. krščansko delavsko društvo v Celovcu dne 5. novembra t. l., točno ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela Trabesinger. Vsi Slovenci v Celovcu in iz okolice so prijazno vabljeni. — Odbor delavskega društva.

Prve avtoritete tu in inozemstva priporočajo »Kufeke« kot najboljše živilo proti bljevanju, črevesnemu katarju, driski itd.

Loterijske številke.

Praga, 11. oktobra:	78	26	13	50	74
Dunaj, 14. oktobra:	51	12	49	15	21
Gradec, 14. oktobra:	51	62	81	15	67

Nihče ne trpi

rad revmatizma, skrinine, nevralgije ali ozeblin. Zelo naglo se čuti olajšava pri uporabi zdravniško priporočenega sredstva, imenovanega

Contrheuman.

Lajša in pomiruje bolečine, izsesava otekline na členih, pospešuje njih gibčnost in odstranjuje neprijetno boleče srbenje.

Poprašajte pri svojem zdravniku.

izdelovatelj in glavna založba **B. FRAGNER, lekarna,**

c. kr. dvorni zalagatelj,

PRAGA-III., vogel Nerudove ulice šte. 203.
1 škatlica 1 krono.

Proti predplačilu K 1:50 dobi se 1 škatlico }
" " " 5:— " " 5 škatlic }
" " " 9:— " " 10 " }
franko

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja in varstveno znamko!

Dobiva se v vseh lekarnah, v Celovcu: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Vikt. Hauser, H. Gutt.

Tržne cene v Celovcu

12. oktobra 1911 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litr. (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	24	—	15	84
Rž	20	64	21	—	12	68
Ječmen	23	53	25	20	12	24
Ajda	—	—	22	08	10	60
Oves	18	57	20	—	6	81
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	—	—	—	—
Turščica	—	—	20	71	11	60
Leča	—	—	—	—	—	—
Fizola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	8	88	4	—
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	6	50	8	—	—	—
„kisló	5	50	6	50	—	—
Slama	3	80	5	—	—	—
Zelnate glave po 100 kos.	12	—	18	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje)	2	80	3	20	—	—
Sur. maslo (putar), 1 „	2	80	3	60	—	—
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	20	2	30	—	—
„sur. 1 „	2	10	2	20	—	—
Svinjska mast	2	20	2	40	—	—
Jajca, 1 par	—	12	—	14	—	—
Piščeta, 1 „	2	80	3	60	—	—
Race	—	—	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	—	3	40	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	2	60	3	—	—	—

Zivinski sejm je bil zaradi kužne bolezni na gobcu in parkljih zaprt.

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Miru“!

V najem se da dobro idoča gostilna in trgovina z mešanim blagom

v „Narodnem domu“ v Grebinju na Koroškem.

Prosilci morajo biti izučeni trgovci in se oglašiti ustmeno ali pisмено pri „Hranilnici in posojilnici v Velikovcu“ do dne 15. novembra 1911.

Prodajam majhne stare hišne orglje.

Miha Cvik, organist v Št. Lenartu pri Sedmih studencih, p. Rekarjaves.

Kdor rabi

dobre in pristoobarvne zimske barhente, flanele za srajce in drugo perilo, lanene in bombažaste kanafase, cefire, platno, inle, brisače, rjuhe, zimsko blago za dame in gospode, žepne robce in druge tkanine, naj se obrne zaupno na kršč. tvrdko

Jaroslav Marek ročna tkalnica št. 39, v Bistrem pri Novem mestu ob Met. (Češko).

V zalogi imam tudi veliko množino ostankov zimskega barhenta, flanele, kanafasa itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 18 K, prve vrste za 20 K franko po povzetju. Vzorci se pošiljajo zastoj in poštne prosto. — Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — Dopisuje se slovensko.

Zaradi bodočega novozidanja :: hiše je krajno blago po :: znižanih cenah naprodaj.

Za prekupce posebne cene.

Z velespoštovanjem

ANTON RENKO, Celovec,
vogel Novi trg in Kramerjeve ulice.

Lepo posestvo

na katerem se more rediti 18—20 glav živine, se prodaja. Poleg njiv, travnikov, velikega vrta in dveh sadovnjakov še spada zraven obširen tuftolom, žaga in mlin, pripraven za umetni mlin. Več pove Frančiška Prajnik v Peračici, pošta Škocijan v Podjuni, žel. post. Sinčaves.

V najem se odda :: gostilna in trgovina

v društvenem domu v Žitarivasi. Pojasnila se dobe istotam pri Kat. slov. izobraž. društvu „Trta“ v Žitarivasi, p. Miklavc, Koroško.

Lovske puške

vseh sestav, priznan o delo prve vrste, z n. a. najboljimi strelnimi u. činkom, priporoča
Prva borovska orožnitar- niška družba **Peter Wernig**, družba z ome. zavezo : v Borovljah na Koroškem.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Služba mežnarja in organista

se odda od 1. januarja 1912 v Črni. Prošnje naj se pošljejo na župnijski urad v Črni, Koroško.

Sukno. Koci. Konjske odeje. Vezivo

(Stickgarn) v različnih barvah in vsaki velikosti se dobiva v Velikovcu v tovarni volnenega blaga **Jakob Pogatschnigg**. Tudi kupujem in v zameno z blagom prejemam ovčjo volno.

Namesto 40 kron samo 6 kron!!!

Gamsova brada

krasotni izvod

podobna jelenovi bradi, pristna, zelo lepa, 16 cm dolga dlaka, s starosrebrno Hubertcevk, s premikajočim oklepom in vijakom, skupaj

samo 6 kron.

Dlaka in obroč pod jamstvom pristna. Razpošilja po povzetju in colnine prosto izdelovalec gamsovih brad

L. Fenichel, Dunaj, IX., Altmüttergasse 3/43.

Jožef Božič v Celovcu

Beljaška cesta šte. 14

trgovec z mešanim blagom

kupuje in prodaja vsakovrstne deželne pridelke, kakor žita, maslo, sir, jajca, mleko itd. Zlasti priporoča

patentirano olje za večno luč in oglje za kadilnice

vsakovrstno kadijo, francoski in navadni steni, voščene in druge cerkvene sveče itd.

Zahvala.

Podpisani si štejem v dolžnost, zahvaliti se slavni »Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani«, da je vsled požara mojega gospodarskega posloplja dne 26. avgusta t. l. takoj pustila škodo ceniti in zavarovalnino v mojo popolno zadovoljnost takoj izplačala.

Jan. Nedved

Spodnje Krčanje, Koroško.

Pomočnika sprejme takoj črevljarski mojster **Jak. Hedenik** pd. Dravec na Žihpoljah.

V Narodni šoli :: v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem

imajo čč. šolske sestre

internat za dekleta.

Gojenke se učijo in vadijo v vseh ženskih ročnih delih kakor tudi v kuhinji in perilnici.

Na stanovanje in hrano se sprejemajo tudi šolarji za ondotno trirazredno ljudsko šolo s slovenskim učnim jezikom.

Krompir in fižol

kupuje na debelo in drobno

Jožef Božič,

trgovec v Celovcu.

Obtežuje Vas kašelj?

Skusite od zdravnikov predpisovani, iznenadljivo hitro učinkujoči, znani, za otroke in odrasle pripravi

Thymomel Scillae.

Izvolite vprašati svojega zdravnika.

Steklenica K 2.20. Po pošti franko proti predplačilu K 2.90. Tri steklenice po pošti franko proti predplačilu K 7.—. Deset steklenic po pošti franko proti predplačilu K 20.—.

Izdelovatelj in glavna zaloga
lekarna B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj,
PRAGA-III., ogel Nerudove ulice št. 203.

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja in varstveno znamko!

Dobiva se v večini lekarn, v Celovcu »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

Vzgojišče za deklice

(internat)

čč. šolskih sester v Narodni šoli Družbe sv. Cirila in Metoda v Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim staršem. V hiši je štirirazredna ljudska šola; ozira se posebno na pouk v ženskih ročnih delih. Šolsko leto se prične dne 4. novembra t. l. Plačila 26 kron mesečno. Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Zahtevajte in kupujte pri vseh trgovcih slovenske
Ciril in Metodove vžigalice
ki so priznane najboljše.

Glavna zaloga pri tvrdki Ivan Perdan v Ljubljani.

Lekar- narja A. Thierry-ja balzam.

Edino pristen z zeleno redovnico kot varstveno znamko.

Postavno zavarovano.
Vsaka ponaredba, posnemanje in raz-
prodaja drugih balzamov z znamko,
ki lahko moti, se bo sodnijskim potom
zasledovalo in kaznovalo. — Nedoseg-
ljivo zdravilno sredstvo proti vsem
bolezni dihal, pri kašlju, zasliženju,
hrupavosti, olajša katarr, prsne in
pljučne bolezni, posebno dobro sred-
stvo pri influenci, želodnim boleznim,
vnetju jeter in slezene, netečnosti,
slabi prebavi, zapeki, proti zobobolu
in ustnim boleznim, trganju v udih,
opeklinami, prischu itd. 12/2 ali 6/1 ali
1 velika specialna steklenica K 5-60.

Lekarnarja A. Thierry-ja
edino pristno
centifolijsko mazilo

zanesljivo in sigurno učinkujoče proti vsem
še tako starim ranam, tvorom, ranitvam,
vnetjem, uljesom, odstrani vse tuje reči iz
teles in prihrani marsikatero bolešno ope-
racijo. Zdravilno sredstvo proti še tako
starim ranam itd. 2 lončka staneta K 3-60.

Izdelovatelj: Adolf THIERRY,
lekarna PRI ANGELU VARIHU
v Pregradi pri Rogatecu.

Dobiva se skoro po vseh lekarnah. Na debelo v medicinaldrogerijah.

V zalogi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Življenje svetnikov in svetnic božjih.

Spisala dr. J. Rogač in M. Torkar.

Dva dela, druga izdaja.

Cena: Mehko vez. K 8.—, za družnike
K 6.—, po pošti franko K 1.— več. —
V dva dela trdo vez. z usnjatim hrbtom
K 12.—, za družnike K 8-80, po pošti
franko K 1.— več.

Po okužbi

so se neznatne ranitve mnogokrat izpremenile
v hude rane. Obvežite tedaj vsako rano z naj-
bolj pripravnim sredstvom.

Že 41 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano
praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za ob-
veževanje ran. To obvaruje rane, olajšuje
vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica stane 70 v. Proti preplačilu
K 3-16 se pošljejo štiri pušice, za
K 7.— pa 10 pušic poštne prosto na
vsako postajo avstro-ogr. monarhije.
Pozor na ime izdelka ter iz-
delovatelja, ceno in varstveno
znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga:
B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske, v Celovcu
»Pri angelu«, P. Hauser, H. Gutt, Vikt. Hauser.

Kmetovalci!

Naročajte litoželezna pre-
nosna kotlišča za pičo,
nove prekucljive pre-
nosne kotle kakor tudi parilnike, bakrene kotle za žganje
kuhati, poljedelske stroje in vse druge potrebščine železnine pri
Veletrgovini z železnino „MERKUR“ Peter Majdič, Celje.

CROATIA

zavarovalna zadruga
v ZAGREBU.

Edini domači zavarov. zavod.

Centrala: Ustanovljena 1884. Glavna zastopstva:

ZAGREB, v lastni hiši, vogal Marovske
in Preradovićeve ulice.

Ljubljana, Novisad, Osjek, Reka, Sarajevo.

Podružnica: Trst, Via del Lavatolo št. 1, II. nadstr. (Telefon 25-94.)

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1. Na življenje: 1. Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti.
2. Zavarovanje dote.
3. Zavarovanje življenske rente.
2. Proti škodi po požaru: 1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarn).
2. Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga,
gospodarskih strojev, blaga itd.).
3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.).
3. Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje v vseh delih znaša	K 2,319.068-21
Od tega temeljna glavnica	„ 800.000-—
Letni dohodek premije s pristojbinami	„ 1,221.748-41
Izplačane škode	„ 4,323.268-44

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod jako ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje Glavno zastopstvo „Croatiae“ v Ljubljani (tvrdka Kmet & Slivar).

Okrajni zastopnik za Celovec in okolico je g. JOŽEF STUHEC, sollicitator v pisarni dr. Müllerja. —
Obenem sprejemata ponudbe imenom okrajnega zastopnika gosp. ALOJZIJ TERČEK, knjigovez v
tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu, in g. MILOŠ SVANJAK, učitelj v Strojni, pošta Prevalje.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikouška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in pozimi
zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne
jedi, dobro pijačo poceni.

Veliko dvorišče za vozove in trije hlevi
za konje.

Za zabavo služi kegljišče, pozimi
sediš na senčnatem vrtu. zakurjeno.

V tem hotelu najdeš vsak dan prijetno sloven-
sko družbo, posebno ob sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači
omnibus.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fond čez K 800.000.

Demarne vloge
obrestujemo po **4 1/2 0/0** od dne vloge
do dne vzičja.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebanne vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in incasso menic Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Turške srečke Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček.
300.000 frankov. Na mesečno vplačev. po K 8.— za
komad. Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji
na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vpla-
čevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.